

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exemplorum Libri Tres

Liber Secundus, Siue Exempla, In Septem Capitalium Vitiarum
Detestationem, Per Quadragesimam, Anno M. DC. XLVI. narrata

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1650

§. 2. Praua inuentus educatio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48186](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48186)

Societatis nostræ Sacerdos, qui historiam hanc, Bruxellæ coram Serenissimo Alberto Austriae Archiduce & Isabella, in Belgio, pro concione publicè recitauit, affirmavitque, se eam ex ore P. Ioannis Lorini audiuisse, Lorinumque sanctè asseruisse, se optimè & personam, & locum nosse, sed non nominare, ne familiarum honor bonumque gentis nomen violetur. Alter est Iacobus Marchantius & Theologiae Professor, & Concionator celebris, qui eandem historiam suis lucubrationibus inseruit. Tertius est Philippus Doulterman, breuis, clarus & neruosus scriptor, qui illam ipsam historiam retulit in suum Pædagogum Christianum. Est autem talis, quæ meritò superiùs de Alfonsi regis fastu recitatae subijciatur, quia, vt Salustius in Catilinaria ait, *pecunia imperij, libido sunt quasi materies omnium malorum. Namq; auaritia fidem, probitatem, ceterasq; bonas artes subuertit: proq; his superbiam, crudelitatem, Deos negligere, omnia venalia habere edocuit.* Quoniam igitur *natura mortalium auida est imperij, & praeceptis ad explendam animi cupiditatem, vt idem in Iugurtha testatur historicus, operæ pretium erit damnum illius in exemplo ostendere.*

In Italia, tempore P. Ioan. Lorini, qui primum anno 1634. Dolæ defunctus est, quidam nobili genere oriundus, albæ, vt aiunt gallinæ filius, à parentibus, vt fit, delicatè educatus, in spem posteritatis creuit, &, ne serò malitiam disceret, à puero assuevit vanitati. Sicut enim simiæ simiolos, quos habent charissimos, ita perditè amant, vt eos arctissimè amplexantes comprimentesque occidant; sic plerumque parentes prolem, quam nimis, & vsque ad insaniam diligunt, perdunt. Stultæ enim matres existimant, à se non amari liberos, nisi illis omnia indulgeant. Quidquid optimi est in mensa, quidquid in penu gulæ arridet, id omne filijs, & quacunque horâ, tempestiuè intempestiuèque ingerunt, sine modo, sine mensura. Et, qui parentes pauperi ne detritum quidem calceum donare præ auaritia audent, filiolos suos purpura atque auro amiciunt. E cunis ad epulas & comotationes iubent eos apportari; &, cum adhuc pedibus non possunt consistere, jam debent nutricis manibus sustentati, ad musicam & numeros, saltare. At, cum quispiam interrogat, num jam quadrimi Deum orare possint? nimis esse adhuc teneri dicuntur. Neque, cum fiunt adolescentiores, & gustare incipiunt

Iacobus Marchantius in Candelabro mystico tract. 5. de 2. impedimento Confessionis. Philipp. Doulter. in Pædagogo Christiano part. 2. c. 15. §. 2.

II.
PRAVA INVENTVTIS
EDVCATIO.

piunt suauitatem litterarum, permittuntur in eas seriò incumbere, ne cerebrum fatigent, aut studiorum nimio labore caput frangant. At caput non frangunt, cum duas, tresque noctes continuas peruigilant, atque inter pocula & choreas præ lassitudine concidunt. Ite, mei parentes, & de nimia filiorum libertate, de licentia morum, de profusione pecuniarum conquerimini; tales habetis, quales uoluitis; qualis & iste Nobilis fuit, qui, quando ad maturam ætatem peruenit, & jam sui iuris plenè esse cœpit; tum verò multò magis indolem suam exeruit: nequaquam cochleæ vita contentus, aut frugali mensa, otiari, ludere, epulari, magnis pretijs vestiri, choros instituere & choreas, munera missitare puellis, quin & vxoratis; & quidquid lasciua amat, id facere, id dies noctesque cogitare cœpit: multòque postea magis, quando vxorem & familiam duxit. Sed non sine causa dixit Christus: *Va vobis diuitibus, qui habetis hic consolationem vestram*: qui editis, qui bibitis, qui luditis, qui genio vestro indulgetis, qui *cenas dubias*, qui *populares* quæritis; esurietis enim & sitietis, & plorabitis. *Dei diuites sunt*, ait Comicus, *deos decet opulentia, & factiones*: nos *homunculi sumus salillum animæ, quam cum extemplo amisimus, æquè mendicus, atque ille opulentissimus censetur ad Acherontem mortuus*. Quid pompa morituro? quid Attalica vestis, & conscientia verminosa? cur venter vnus absumit, quod sufficeret tribus?

LUC. 6. 24.

III.

AVARITIA
VSVRÆ MA-
TER.

S. Tom. 2.2. q.
118. 2.1. S. Au-
gustin. l. 7. de
lib. arb. Cic.
4. Tusc. Boët.
l. 2. de Con-
sol. met. 5.

Hæc res sine pecunia non sit. Omnia pretijs suis constant. Vbi ergo vel pecuniæ nihil, vel nimis parum est, & deliciae tamen pompæque appetuntur, argentum est, per artes, faciendum, ut lacunæ expleantur. Quas Nobilis iste artes, præ ceteris rebus cunctis, optimè nouerat. Vultis, ô lari hiantes, vultis vultures, ab illo artes has discere? aut potius artes vestras in illo agnoscere? Auaritia enim eas, nullo alio magistro adhibito, satis docet. Est etenim *auaritia immoderatus amor habendi*, ut S. Thomas docet; immo, ut D. Augustinus loquitur, *est quarumlibet rerum insatiabilis & inhonestæ cupido*; seu *opinio vehemens de re non expetenda, tanquam valde expetenda sit, inbarens & penitus infusa*; quæ excedit in amando, acquirendo, & retinendo, sed deficit in dando. Quo pacto non vnum de septè, sed generale peccatum est, speciale opes respicit, & ab Aristotele & Græcis ceteris *Philargyria* solet nominari. *Grande malum est*